

KVALITETSARBETE INOM LÄRARHÖGSKOLAN

Fastställt av Lärarhögskolans styrelse 2016-02-25. Reviderat 2016-09-20,
2017-12-05, 2018-04-18 och 2020-02-19.

1. Lärarhögskolans kvalitetsarbete

Enligt ”Instruktion för centrumbildningen Lärarhögskolan vid Umeå universitet” (Dnr. 103-2725-11) ska Lärarhögskolan vid Umeå universitet:

- samordna, utveckla och kvalitetssäkra lärarutbildning och utbildningsvetenskap vid Umeå universitet,
- vara en angelägenhet för hela universitetet och samverka med parter inom såväl som utanför universitetet.

Lärarhögskolans kvalitetsarbete utgår från Umeå universitets Kvalitetssystem för utbildning (FS 1.1-1324-18) med målsättningen att ge utbildningar med hög kvalitet som uppfyller examensordningens mål för respektive examen och där universitetets samlade kompetens tas till vara på ett ändamålsenligt vis. Kvalitetsarbetet ska också säkerställa att verksamheten följer lagar och förordningar samt Umeå universitets visioner och dokumenterade målsättningar, regelverk och policybeslut.

Inledningsvis beskrivs organisation och ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet. Därefter återges strategier för genomförande med ansvarsfördelning och tidsplan för respektive komponent. Avslutningsvis beskrivs hur de olika komponenterna hänger samman; system för uppföljning, hur uppföljning leder till åtgärder, hur vidtagna åtgärder följs upp samt hur kvalitetsarbetet återkopplas till relevanta intressenter.

2. Organisation och ansvar

Organisation och ansvarsfördelning

Lärarhögskolans styrelse har det övergripande ansvaret för kvalitetsarbetet inom forskning, utbildning och samverkan. Operativt ansvarig för kvalitetsarbetet är Lärarhögskolans föreståndare.

Programråd: Programråd utgör basen i Lärarhögskolans kvalitetsarbete på utbildningssidan. Programråden leds av en ordförande.

Programråden har till uppgift att:

- granska och analysera samordning, kontinuitet och progression av programmets/inriktningens hela innehåll,
- ta initiativ till utveckling och förbättring av programmet,
- bereda beslut om utbildningsuppdrag,
- vid behov utgöra ett stöd till kansliet i tillstyrkan av förslag till nya kurser och revision av befintliga kurser som ingår i programmet,
- genomföra uppföljningar och lämna årlig verksamhetsberättelse för programmet.

I verksamhetsberättelsen ingår en analys av hur programmet integrerar de prioriterade fokusområdena i Umeå universitets kvalitetssystem: forskningsanknytning, internationalisering, jämställdhet, samverkan och arbetslivsanknytning, hållbar utveckling samt studentinflytande och studentcentrerat lärande.

Forskningskommitté: Lärarhögskolan har inrättat en forskningskommitté som har till uppgift att för styrelsen och föreståndarens räkning bereda forskningsfrågor inom Lärarhögskolan. Forskningskommittén ansvarar för att ta fram förslag till kvalitetsbaserad fördelning av forskningsresurser samt att granska och analysera olika nyckeltal för forskningens kvalitet såsom publikationer/citeringar och externa anslag. (se Instruktion för Lärarhögskolan UmU 103-2725-11).

Stödfunktioner: Lärarhögskolans kansli ansvarar för Lärarhögskolans stödfunktioner. Till varje program finns en utsedd utbildningsledare som har i uppgift att stödja ledningens och programrådets arbete med kvalitets- och utvecklingsfrågor. Varje program har också en utsedd studievägledare samt en utsedd VFU-handläggare. Huvudansvarig vid kansliet är kanslichefen.

3. Strategier för genomförande

Lärarhögskolans kvalitetsarbete bygger på de nio aktiviteter som stödjer, utvecklar och synliggör det systematiska kvalitetsarbetet i Umeå universitets kvalitetssystem. För mer specifik information om respektive aktivitet 1-9, se Umeå universitets [kvalitetssystem](#). Utöver de nio komponenterna har systemet utökats på Lärarhögskolenivå med ytterligare ett antal granskande komponenter.

För en översiktlig bild av de ingående komponenterna i Lärarhögskolans kvalitetsarbete se bilaga 1.

4. Uppföljning och återkoppling av kvalitetsarbetet

Uppföljning, åtgärder och återkoppling:

I detta avsnitt beskrivs hur de olika komponenterna i Umeå universitets kvalitetssystem hänger samman på Lärarhögskolenivå; hur uppföljning leder till åtgärder, hur vidtagna åtgärder följs upp samt hur återkoppling och informationsspridning sker till relevanta intressenter (institutioner, skolhuvudmän, studenter osv). En visuell figur över Lärarhögskolans kvalitetscykel, när olika aktiviteter äger rum under året, återfinns i bilaga 1.

Från programanalys till uppföljnings- och åtgärdsplan

Resultatet av de granskande komponenterna sammanställs i programrådets programanalyser (verksamhetsplan/verksamhetsberättelse aktivitet 6) i oktober varje år, i enlighet med Umeå universitets kvalitetssystem.

Programanalyserna är en kombinerad verksamhetsplan och verksamhetsberättelse (VB/VP) för respektive examen, där resultatet av uppföljningar och utvärderingar presenteras och diskuteras, liksom förslag till åtgärder med anledning av upptäckta brister samt förslag till utvecklingsinsatser.

Programrådets programanalyser baseras på nedanstående systematiska uppföljningar:

- Aktivitet 1: studentundersökningar,
- Aktivitet 2: studentkårsskrivelsen,
- Aktivitet 3: kursutvärdering,
- Aktivitet 4: programutvärdering,
- Aktivitet 5: säkring av aktuella nationella examensmål,
- Aktivitet 6: extern kollegial granskning av program,
- Aktivitet: mittprogramutvärdering (extra komponent på Lärarhögskolenivå),
- Aktivitet: alumnenkät (extra komponent på Lärarhögskolenivå),
- Aktivitet: sammanhållen kursplanegranskning och kollegial granskning av självständiga arbeten (extra komponent på Lärarhögskolenivå),
- Aktivitet: systematisk avhoppsanalys (extra komponent på Lärarhögskolenivå).

Under november månad sker dialog om programanalyserna mellan Lärarhögskolans ledning och ordförande för respektive programråd. Utifrån resultaten i programanalyserna planeras eventuella förslag till åtgärder med anledning av upptäckta brister samt förslag till utvecklingsinsatser av programmet i form av en Uppföljnings- och åtgärdsplan som beslutas av Lärarhögskolans styrelse. Processen är kopplad till budgetarbetet så att adekvata resurser kan avsättas för eventuellt framtida utvecklingsarbete.

I februari varje sker uppföljning av föregående års uppföljnings- och åtgärdsplan i Lärarhögskolans styrelse. I det fall åtgärder inte är vidtagna enligt tidigare inlämnad handlingsplan beslutar styrelsen om åtgärder.

Större mer strategiska utvecklingsfrågor som berör många program kan även komma att föras in i Lärarhögskolans verksamhetsplan (VP) som fastställs av Lärarhögskolans styrelse.

Uppföljning av bemanning, kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Uppföljning av bemanning, kompetensförsörjning och kompetensutveckling i relation till Lärarhögskolans program sker årligen dels i fakultetslinjen (från prefekt till dekan) och dels i januari/februari/mars vid Lärarhögskolans årliga institutionsdialoger. Som underlag används de kompetensförsörjnings- och kompetensutvecklingsplaner som institutionerna sammanställer varje år.

Återkoppling till universitetsledning

Återkoppling till universitetsledningen sker löpande via månadsvisa dialoger samt via en särskild dialog en gång per år (i mars eller april) där kvalitetsarbetet särskilt fokuseras.

Återkoppling till styrelse samt beslut om uppföljnings- och åtgärdsplan

Föreståndare för Lärarhögskolan återkopplar resultatet av Lärarhögskolans kvalitetsarbete och förslag till förändringar, åtgärder och utvecklingsinsatser till Lärarhögskolans styrelse i form av en uppföljnings- och åtgärdsplan som styrelsen fastställer i december varje år.

Återkoppling till medverkande fakulteter och institutioner

Återkopplingsdialog med respektive ingående institution, enligt uppföljnings- och åtgärdsplan (såväl uppföljning av föregående års plan som genomgång av den nya planen), sker i januari/februari/mars nästföljande år. Vid denna dialog sker även uppföljning av och dialog kring bemanning, kompetensförsörjning och kompetensutveckling i relation till Lärarhögskolans programutbildningar samt dialog kring resultat av kursutvärderingar.

Återkoppling till fakulteter sker även löpande i styrelsen, där fakulteterna har utsedd ledningsrepresentant, samt vid behov vid de månadsvisa ledningsråd som hålls på universitetsledningsnivå och där såväl dekaner som föreståndare för Lärarhögskolan deltar. Återkoppling till institutioner sker också via regelbundna prefekt- och studierektorsmöten tre gånger per termin.

Återkoppling till studenter

Två gånger per år (i maj och november/december) förs dialog mellan Lärarhögskolans ledning och studentorganisationen UmPe om resultatet av kvalitetsarbetet samt om arbetet med Lärarhögskolans "Uppföljnings- och åtgärdsplan". Dialogen gäller både den innevarande Uppföljnings- och åtgärdsplanen och den som planeras för nästkommande år.

Återkoppling av kvalitetsarbetet till studenter sker även via lärplattform, där programanalyser, uppföljnings- och åtgärdsplan samt andra sammanställningar kvalitetsarbetet publiceras. På så vis kan studenterna löpande följa utvecklingen i respektive program. I varje programråd finns dessutom en studentrepresentant som återkopplar resultatet av kvalitetsarbetet till sin studentorganisation. Studentrepresentation finns också i Lärarhögskolans styrelse och i det regionala samverkansrådet.

Återkoppling till avnämare

Återkoppling till avnämare sker genom det regionala samverkansrådet som har möten 3 gånger per termin. Särskilt mötet i februari varje år är reserverat för återkoppling med anledning av kvalitetsarbetet.

Kvalitetsfrågor kring VFU återkopplas också särskilt via ett VFU-samverkansmöte som äger rum en gång per termin. Avnämarrrepresentanter ingår dessutom i Lärarhögskolans programråd och i Lärarhögskolans styrelse. Lärarhögskolan ger också ut ett nyhetsbrev till skolhuvudmännen i regionen månadsvis, som skickas ut till prenumeranter och publiceras på hemsidan.

Återkoppling och informationsspridning av kvalitetsarbetet sker sammanfattningsvis inom ramen för följande aktiviteter

Universitetsledningsnivå:

- månadsvisa möten med universitetsledningen,
- särskilda kvalitetsdialoger 1 gång per år,

Lärrhögskolans styrelse:

- Lärrhögskolans styrelsemöte 3 gånger per termin. I december och februari sker återkoppling från dialoger om programanalyser respektive dialoger med institutioner. I februari sker även uppföljning av föregående års uppföljnings- och åtgärdsplan,

Fakultets- och institutionsnivå:

- Lärrhögskolans styrelsemöte 3 gånger per termin (där fakultetsledningarna ingår), Styrelsemötet i december och februari varje år är särskilt vikta för kvalitets- och kompetensuppföljning samt strategiska frågor och eventuella åtgärder kopplade till dessa (uppföljnings- och åtgärdsplan). Det kan exempelvis handla om att tillfälligt eller permanent stoppa intaget till ett program eller inriktning om kvalitet och/eller lärarkompetens är bristande, men också om strategiska satsningar för att stärka forskningsmiljöer i relation till grundutbildningens behov, utvecklingsinsatser osv,
- möten i universitetets ledningsråd 4 gånger per termin (där samtliga fakultetsledningar och universitetsledningen ingår),
- via årliga dialoger (jan-feb) med ingående institutioner i Umeå universitets lärarprogram. Vid dessa dialoger behandlas 1) resultatet av kvalitetsarbetet inklusive uppföljnings- och åtgärdsplan, 2) resultat av kursutvärderingar, 3) bemanning och kompetensförsörjning.
- ingående institutioner i Umeå universitets lärarprogram via regelbundna prefekt- och studierektorsmöten 3 gånger per termin,

Studentnivå:

- via särskilda kvalitetsdialoger 2 gånger per år med studentorganisationen UmPe,
- via lärplattform ges löpande återkoppling om genomförda förändringar i respektive program,
- studeranderepresentation finns i Lärrhögskolans styrelse, i samtliga programråd; i forskningskommittén, i det regionala samverkansrådet och i Lärrhögskolans beslutsmöte.

Avnämare

- skolhuvudmän och kommunföreträdare i regionalt samverkansråd (Region Västerbotten och Örnköldsvik), 3 gånger per termin. Avnämarrpresentation finns i Lärrhögskolans styrelse och i samtliga programråd. I februari varje år sker återkoppling kring Lärrhögskolans kvalitetsarbete,
- VFU-samverkansmöte 1 gång per termin,
- nyhetsbrev till skolhuvudmän och lärare i regionen (månadsvis).

Facklig nivå:

- facklig samverkan, 3 gånger per termin.

5. Uppföljning av kvalitetsarbetet

Föreliggande handlägningsordning för Lärarhögskolans kvalitetsarbete revideras löpande i den mån nya riktlinjer eller ändrade omständigheter kräver det. En mer genomgripande utvärdering av Lärarhögskolans kvalitetsarbete, som kan ligga till grund för större förändringar, sker i samband med regelbundet återkommande fakultetsaudit eller i samband med UKÄ:s granskningar av Umeå universitets kvalitetsarbete.

Bilaga 1: Kvalitetcykel i relation till budget- och verksamhetsår

